

Tưởng Niệm Một Đồng Nghiệp Và Một Người Bạn: GS NGUYỄN VĂN KIẾN

Kiến và tôi ra trường sư phạm cùng khóa nhưng khác phân khoa: Anh ban Lý Hóa, tôi ban Triết. Chúng tôi được bổ nhiệm về dạy cùng trường. Đó là Trường Nguyễn Đình Chiểu vào đầu thập niên 60. Lúc bấy giờ Ông Lê Ngọc Toàn vừa đến làm Hiệu Trưởng. Kể từ đó cả hai liên tục gõ đầu trẻ trong suốt 15 năm và cùng mọc rễ tại Mỹ Tho. Đúng là Mỹ Tho đi dễ khó về.

Những năm chưa lập gia đình, chúng tôi đi dạy vài ngày trong tuần và sau đó rời Mỹ Tho để ai về nhà nấy. Kiến về Tân An, tôi về Sài Gòn. Một dạo, cả hai chúng tôi vào ở trọ trong Hốc Bò Tó, một căn phòng nhỏ ở phía sau dãy lầu Bắc dành cho các giáo chức độc thân. Trong thời gian này, Kiến không về Tân An cuối tuần như trước vì Anh đang chuẩn bị ráo riết cho ngày lên xe hoa của mình. Kế đó đến lượt tôi lập gia đình. Sau khi lập gia đình, chúng tôi lại làm bạn láng giềng với nhau nơi khu nhà dành cho giáo chức Trường ĐNC ở góc đường Thủ Khoa Huân và Lê Lợi, gần Cầu Quay. Cuối tuần, chúng tôi thường chơi quần vợt với các đồng nghiệp. Kiến đánh tennis thường đứng lưới: Anh rất nhanh nhẹn, đánh mạnh và khi có banh thì cứ đập cái rầm!

Hai năm sau cùng trước tháng tư 1975, Nha Trung Học điều động chúng tôi qua làm việc tại Sở Học Chánh Định Tường, sau đổi là Ty Văn Hóa, Giáo Dục và Thanh Niên ở phía bên kia đường Hùng Vương, đối diện với Trường Nguyễn Đình Chiểu.

Sau tháng tư 1975, Kiến và tôi không được lưu dụng dạy học nữa. Chúng tôi về sống tá túc bên gia đình vợ. Kiến ở căn nhà góc đường Lê Lợi và Ngô Quyền. Tôi dọn về vườn ở gần Bắc Rạch Miễu. Nhưng chúng tôi vẫn liên lạc với nhau. Một năm sau, Kiến được đi dạy lại nhưng phải dạy tại Trường Bến Tranh. Mỗi ngày Anh dùng xe đạp đi từ Mỹ Tho đến Bến Tranh để dạy học và đem theo lon guigoz đựng cơm trưa. Một lần trời mưa, lớp học bị dột, nước mưa chảy nhỏ giọt xuống nền lớp học. Kiến mặc áo mưa vào rồi thỉnh thoảng đi qua lại chỗ có giọt nước mưa tình bơ giảng bài. Học trò không dám hó hé gì cả vì biết tính nghiêm nghị của thầy. Anh rất tận tụy với nghề, được đồng nghiệp mến mộ và học trò kính nể. Một lần trong lớp, học trò hỏi Anh về một vấn đề liên hệ đến bài giảng, Anh không giải thích liền được vì phải cần dẫn chứng bằng thí nghiệm. Sau đó, Anh đọc lại sách đại học và đem sách vào lớp để dẫn chứng cụ thể trong phòng thí nghiệm cho học sinh xem.

Kiến rất cương trực và thẳng thắn với mọi người. Nghĩ sao nói vậy, Anh không cần phải nói quanh co, úp mở gì cả, trừ khi *nói lái*. Anh là người ít nói, trừ những lúc giảng bài trong lớp học thì Kiến phải nói nhiều, ngoài ra Anh nói chuyện rất ngắn gọn, đến đôi khi gây sự hiểu lầm cho người khác, những người không phải là bạn thân, cho rằng Anh ăn nói cộc lốc.

Một ngày vào đầu thập niên '80, Kiến đến thăm tôi. Sau năm ba câu chuyện này nọ, Anh hỏi tôi có muốn vượt biên không, Anh dành cho tôi một chỗ trên ghe. Tôi trả lời không, vì gia đình tôi đang chờ đợi đi chính thức theo chương trình đoàn tụ gia đình. Đó là lần cuối cùng tôi gặp Kiến. Gần một năm sau, tôi có dịp gặp lại Chị Kiến và được biết là Anh Kiến đã thiệt mạng trong chuyến vượt biên định mệnh...

Nay tưởng niệm Anh Nguyễn Văn Kiến, cựu Giáo Sư và Thanh Tra, sau ngót 17 năm Anh đi vào cõi hằng cửu, chắc hẳn những ai quen biết Kiến đều nhớ tới Anh như một người bạn hiền, ít nói, nhưng luôn sốt sắng giúp đỡ mọi người, như một đồng nghiệp tốt, luôn tận tụy với nghề nghiệp, như một người thầy mẫu mực và đức độ đối với các môn sinh.

Trần Quang Minh (11/1998 - San Diego, CA)